

4. Рачинський А. П. Основні принципи вивчення зарубіжного досвіду у сфері державної служби. Публічне управління: шляхи розвитку. Матеріали науково-практичної конференції за міжнародною участю: у 2-х т. / наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського. Київ: НАДУ, 2014. Т. 1. С. 18–20.

5. Хачатурян Х. В. Переорієнтація державного управління на потреби громадян: нова європейська модель та Україна. Вісник Київського міжнародного університету (серія: «Міжнародні відносини»). 2009. № 8 [Електронний варіант]. Режим доступу: <http://www.kymu.edu.ua/vmv/v/08/khachaturian.htm>.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-045-2-25>

ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ

Пінчук В. І.

аспірант

Науковий керівник: Шевченко О. М.

кандидат економічних наук, доцент

Національного університету «Чернігівська політехніка»

м. Чернігів, Україна

У Міжнародний день боротьби з корупцією Антикорупційна Ініціатива ЄС в Україні (EUACI) відзначає зусилля спеціалізованих антикорупційних відомств. Зі створенням Національного антикорупційного бюро (НАБУ), Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та Вищого антикорупційного суду (ВАКС) ефективно та незалежне переслідування корупціонерів стало реальністю в Україні. Впровадження системи електронного декларування забезпечило безпрецедентний рівень прозорості у державному секторі, а перевантаження Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) призвело до посилення зусиль щодо запобігання корупції. Однак останнім часом успішний розвиток чинної антикорупційної інфраструктури знаходиться під загрозою і тиском. Це важкі часи для тих, хто працює в галузі боротьби з корупцією в Україні.

З 2017 року EUACI відіграє ключову роль у забезпеченні стійкого інституційного розвитку антикорупційних установ, у тому числі у

створенні та оперативному розвитку ВАКС. EUACI стоїть за такими розробками, як електронна система управління справами (e-case management) для антикорупційних установ (НАБУ, САП та ВАКС), модулі продажу та оренди державного та комунального майна успішною організацією ProZorro, географічні інформаційні системи для місцевих муніципалітетів та відкриті бюджети для шкіл. Допомога EUACI організаціям громадянського суспільства та журналістам-розслідувачам посилила їх спроможність відігравати важливу роль у боротьбі з корупцією. Це деякі з багатьох заходів EUACI, які сприяли прокладанню шляху для трансформаційних змін у боротьбі з корупцією в Україні.

Зараз, як ніколи, антикорупційна інфраструктура України, громадянське суспільство та журналісти в галузі боротьби з корупцією потребують підтримки [1].

Як відомо, після звільнення попереднього керівництва агентства, низки пов'язаних із цим публічних скандалів, діяльність НАЗК була фактично заблокована, що вкрай негативно впливало найперше на стан реалізації антикорупційної політики держави та, звісно, на міжнародний імідж України в цій сфері. Із приходом нової команди, яка мала можливість діяти вже з урахуванням законодавчих змін, антикорупційний механізм, як видається, таки запрацював. Проте, звичайно, до повного вирішення наявних проблем ще необхідно багато попрацювати.

Так от, що цікаво, однією з перших постала проблема суттєвої кадрової недокомплектованості агентства, що, звичайно, заважає повноцінній його діяльності. Часткове звільнення попереднього складу працівників, недобір нових кадрів, як і неможливість проведення конкурсу на зайняття вакантних посад в умовах пандемії, все це призвело до низки проблем у відомстві, про що відверто говорили його керівники.

Водночас було заявлено про значні успіхи в напрямку запровадження в роботі агентства низки нових IT-продуктів, зокрема service-desk (для оптимізації роботи із запитами до НАЗК), запроваджується також реєстр політичних партій, на черзі розробка порталу так званих «викривачів» («осіб, які за наявності обґрунтованого переконання, що інформація є достовірною, повідомляють про порушення вимог Закону України «Про запобігання корупції» іншою особою» (частина перша статті 53 цього закону) [4]. Є ще система Е-кейс, що дозволить синхронізувати діяльність усередині самого агентства, впорядкувати його документообіг тощо. Крім того, як

ззначалося, поліпшено роботу call-центру та запущено чат-бота «Тарас» (помічника при заповненні декларацій). Загалом, за словами представників НАЗК, наразі в агентстві дійсно відбувається серйозна його організаційна трансформація та діджиталізація [2].

Президент України Володимир Зеленський провів засідання Національної ради з питань антикорупційної політики, на якому був обговорений проєкт Антикорупційної стратегії на 2020-2024 роки.

«Антикорупційна стратегія має стати фундаментом протидії корупції. Антикорупційна стратегія – це система заходів, впровадження яких може забезпечити координацію роботи правоохоронних, антикорупційних державних органів на загальнодержавному та місцевому рівнях», – зазначив Президент.

Він зауважив, що ця стратегія передбачає конкретні заходи для забезпечення невідворотності покарання за корупційні діяння.

«Концептуальними підходами формування антикорупційної політики є поєднання принципів подальшого вдосконалення загальної системи запобігання та протидії корупції й мінімізації корупційних проявів у найбільш пріоритетних з точки зору подолання корупції сферах, у тому числі за рахунок проведення реформ в економічній, соціальній, медичній, освітній, правоохоронній сферах. Практично кожна сфера цією стратегією охоплюється» [3].

Література:

1. EUACI відзначає Міжнародний день боротьби з корупцією та вітає зусилля антикорупційних органів в Україні URL: <https://euaci.eu/ua/news/the-euaci-celebrates-the-international-anti-corruption-day-and-welcomes-the-efforts-of-anti-corruption-agencies-in-ukraine>.

2. Perezavantazhenня НАЗК. Нова антикорупційна стратегія держави і роль у ній Нацагентства з питань запобігання корупції // LexInform. – 2021. URL: <https://lexinform.com.ua/v-ukraini/perezavantazhennya-nazk-nova-antykoruptionsijna-strategiya-derzhavy-i-rol-u-nij-natsagentstva-z-pytan-zapobigannya-koruptionsiyi/>.

3. Глава держави закликає Верховну Раду якнайшвидше затвердити Антикорупційну стратегію на 2020-2024 роки // ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ Офіційне інтернет-представництво. – 2021. – URL: <https://www.president.gov.ua/news/glava-derzhavi-zaklikaye-verhovnu-radu-yaknajshvidshe-zatver-64061>.

4. Про запобігання корупції : Закону України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.